

Tantervi előlap

Képzési forma: szakirányú továbbképzés

A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: Mérési-értékelési feladatokra és pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzési szak angol megnevezése: Preparatory for a pedagogical professional examination and measurement and evaluation tasks in-service training

A szakirányú továbbképzés képzési területe: pedagógusképzés

Képzési cél: A pedagógusok felkészülnek a közoktatási intézményekben kötelező mérési-értékelési és helyi kezdeményezéseken alapuló kutatási tevékenység szakszerű tervezésére, lebonyolítására. Az eredmények visszacsatolása révén képesek támogatni a tanulók és a pedagógusok személyes fejlődését, a tantermi munka innovációját és az intézményi hatékonyságot fokozó minőségfejlesztő munkát.

Képzés helye:

Óbudai Egyetem, Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ,
1081 Budapest, Népszínház utca 8.

Képzés munkarendje és a képzési idő félévekben, kontaktórák száma:

Levelező, 4 félév, 120 kredit, összesen 360 kontaktóra

Jelentkezés feltétele:

Tanári mesterképzési szakon (2006. előtti képzési rendszerben főiskolai vagy egyetemi tanári szakon) szerzett oklevél (bármely szakképzettséggel) és 3 év közoktatásban szerzett szakmai gyakorlat.

Finanszírozási forma:

Önköltséges

Megszerezhető kreditek száma:

120 kredit

A képzés főbb területei:

KKK szerinti ismeretkörök:	Kredit
<i>Kötelező ismeretkörök</i>	55
Közoktatási vezetési ismeretek	5
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet	7
Az intézmény és környezete	18
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	15
Speciális módszertani ismeretek	10
<i>Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök</i>	50
A pedagógiai kutatás módszertana	31
Az ellenőrzés-értékelés problematikája	11
Pedagógus a szervezetben	8
<i>Választható tárgy</i>	5
<i>Diplomamunka</i>	10

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások:

A tantárgyak vizsgával, illetve évközi jeggyel és aláírással zárulnak. A vizsgára bocsátás feltétele tantárgyanként különböző: írásbeli dolgozat, illetve egyéni feladat beadása egyaránt lehetséges.

A vizsga írásbeli vagy szóbeli lehet. A negyedik félév teljesítése során diplomatervet kell készíteni, majd az abszolutórium megszerzése után azt a záróvizsgán meg kell védeni, és a záróvizsga tárgyakból eredményes vizsgát kell tenni.

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje:

A korábban, hasonló témában szerzett érdemjegyet az egyetem általános eljárási rendje szerint számítjuk be, azaz a félév kezdetén, index és megfelelő tematika alapján a hallgató kérésére a Kreditáviteli bizottság tesz javaslatot a beszámítás lehetőségére.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése. Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állítja ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket – diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette és az előírt krediteket megszerezte.

A záróvizsga részei:

- A záróvizsga a diplomamunka védéséből és a két szóbeli vizsgarészből áll.
- Az első szóbeli vizsgatárgy kérdései a Kötelező ismeretkörökből, míg a második a Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörökből kerülnek összeállításra.
- A záróvizsgát a hallgatónak egy napon, folyamatosan kell letennie.

A záróvizsga eredménye:

A diplomamunkára (DM), a diplomamunka védésére (DMV) és a záróvizsga szóbeli részére (SZ1, SZ2) kapott érdemjegyek átlaga az alábbiak szerint:

$$Z = (DM + DMV + SZ1 + SZ2) / 4$$

Az oklevél minősítése:

A záróvizsga eredménye alapján az oklevelet a következők szerint kell minősíteni:

kiváló	5,00
jeles	4,51 - 4,99
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,51 - 3,50
elégséges	2,00 - 2,50

Tantárgyi programok

A) Kötelező ismeretkörök

Közoktatási vezetési ismeretek

TMXVS11SLE   **Vezetés és szervezettefejlesztés**   **GY**   **5 kr**   **10 ó**   **Évközi jegy**

Az intézményértékelés jogi szabályozása. Intézményi önértékelési rendszer, lehetséges területei, szempontjai, indikátorai. Az intézményértékelés eljárásrendje. Vezetési és szervezési elméletek. Az iskola mint szervezet. Szervezeti kultúra. Szervezettefejlesztés. Helyzetfelmérés. A szervezettekultúra-fejlesztés célrendszerének meghatározása. Fejlesztési tervek, eszközök és módszerek. Értékelés és továbbfejlesztés. Az iskola mint tanulószervezet.

Nevelési-oktatási intézmény mint szervezet

TMXKI11SLE   **Közigazgatási ismeretek**   **EA**   **7 kr**   **20 ó**   **Vizsga**

Magyarország Alaptörvényének bemutatása. A jogforrások rendszere, a jogalkotó szervek Magyarországon. A választójog fogalma és a választási alapelvek. Az országgyűlés funkciói és hatáskörei. A képviselők jogállása. A köztársasági elnök és az Alkotmánybíróság feladatai és hatásköre. Az országgyűlési biztosok. Az Állami Számvevőszék. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelve. A bírósági szervezet felépítése. Az ügyészség feladatai és szervezete. A kormány. Az önkormányzatok. Tanárok és törvények. Közigazgatási hatósági eljárás.

Az intézmény és környezete

TMXIK11SLE   **Közoktatási intézmény és környezete**   **EA**   **6 kr**   **20**   **ó**
Vizsga

Az oktatás társadalmi és gazdasági környezete. A közoktatás irányítása. A közoktatás finanszírozása. A közoktatás minősége és eredményessége. Oktatási Hivatal. Nyilvántartási rendszerek. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal. felvi.hu Minden, ami felsőoktatás.

TMXIH11SLE   **Oktatási-nevelési intézmény hatékonysága**   **GY**   **6 kr**   **15 ó**
Évközi jegy

Az igazgató és az iskolavezetés minősége. Hallgatói prezentációk bemutatása a kiválasztott témakörökből: Tanári testület minősége, Szülők elégedettsége, Tanulók elégedettsége, Fenntartó elégedettsége.

TMXPS11SLE   **Pedagógus az okt. int. szervezetében**   **EA**   **6 kr**   **15**   **ó**
Vizsga

A pedagógusi pálya sajátosságai. Pedagógiai folyamattervezés, -szervezés. A pedagógus munkatevékenységei. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák. Pedagógusszerepek, szerepmodellek. A pedagógus kapcsolatrendszere, együttműködése. A pedagógus szakmai- és pedagógiai felkészültsége, képességei, attitűdjei. A pedagógus

felelőssége. A pedagógus értékrendje. Szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban.

Pedagógiai-pszichológiai ismeretek

TMXPP11SLE   Pedagógiai-pszichológiai ismeretek   EA   6 kr   15 ó
Vizsga

Pszichológiai irányzatok, fejlődésméletek. A hallgatók nézeteinek feltárása. Milyen a jó tanár? Értékrendi alapok. Elhárító mechanizmusok. Erkölcsi fejlődés. Erkölcsi alapértékek. A tanári szemlélet kulturális alapjai. Tanórai jelenetek elemzése. A viselkedés és a kommunikáció üzenete. A tanulás feltételei. Mit érzékel és mit nem az igazgató? Az érzelmek és attitűdök döntést befolyásoló hatása. Előítélet, ítélet.. A produkciófelület. Személyiség – szerep – kapcsolati minták – reflektivitás.

TMXKM11SLE   Kommunikáció   GY   3 kr   10 ó   Évközi jegy

Bevezetés a kommunikáció elméletébe, alapfogalmak. A pedagógiai kommunikáció jellegzetességei. Tanári beszédmagatartás. Verbális és nem verbális kommunikáció. Metakommunikáció. A pedagógiai tér és a kommunikáció egymásra hatása. Tanár-diák, diák-tanár interakciók. Kommunikációs szituációk az oktatásban. Kommunikációs gyakorlatok.

TMXTG11SLE   Tehetség gondozás   GY   3 kr   10 ó   Évközi jegy

A tehetség, mint különleges nevelési igény. A tehetség típusai, összetevői, vizsgálata. Képességek és tehetség kapcsolata. Kreativitás elmélete. A kreativitás fejlesztése a mindennapi tanításban. A tehetség gondozás különböző fajtái és szinterei: léptetés, elkülönítés, gazdagítás. Tehetség gondozás a gyakorlatban.

TMXKK11SLE   Konfliktuskezelés   GY   3 kr   10 ó   Évközi jegy

A konfliktusok természete és típusai, szerepük a társadalmi és pedagógiai létünk mindennapjaiban. A konfliktus mint érték, mint a szocializációt segítő hatásrendszer. A konfliktusokban rejlő potenciális erők pozitív hasznosítása. A tünetek, okok – megoldásbeli stratégiák és technikák. Thomas Gordon vereségmentes, kreatív problémamegoldó eljárásai, a mediáció és a konfliktuskeresés, konfliktus-megbeszélő csoportok működése. Feszültség keletkezése, negatív indulatok megjelenése, a konfliktus elmérgesedésének veszélye. Elkerülő stratégia, alkalmazkodó stratégia, győztes/vesztes stratégia, kompromisszum-kereső stratégia, együttműködő stratégia, erőszakmentes konfliktuskezelés. A konfliktusmegoldás lépései.

Speciális módszertani ismeretek

TMXIS11SLE   Integráció és szegregáció kérdései   EA   6 kr   15 ó   Vizsga

Az integráció és a szegregáció alapkérdései, céljai, fogadtatása, megvalósulása és hatásai kutatási eredményekre támaszkodva. A sikeres tantermi gyakorlat felismerése, a tanári minőség indikátorainak elemzése. A tanári minőség háttérében meghúzódó, személyen belüli tényezők

elemzése. A tanári minőség mérésének módszerei, eszközei. A tanári minőséget alakító, a tanári gyakorlat spontán változását kiváltó tényezők. A változás szándékos előidézése és támogatása.

TMXNT11SLE   Speciális nevelési területek   EA   4 kr   10 ó   Vizsga

A neurológiai eredetű teljesítményzavarok bemutatása. A specifikus tanulási zavarok, figyelemzavar, hiperaktivitás neurológiai háttere, komorbiditás, sajátosságok és kezelésük. A képességek vizsgálata különleges egyének esetében. A Kognitív Profil Teszt használata, megfigyelés, célzott megfigyelés, tesztelés és egyéb vizsgálati eljárások megismerése és használata.

B) Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök

A pedagógiai kutatás módszertana

TMXKT11SLE   Pedagógiai kutatómódszertan I. EA+GY   5 kr   15 ó (8 ó EA + 7 ó GY)   Vizsga

Kutatói módszerek és eszközök; kvantitatív kutatói módszerek: kérdőívek, tesztek, skálázás. Kérdéstípusok; a kérdőíves vizsgálatok; a kérdőív összeállítása; mérési adatok, skálák.

TMXKT21SLE   Pedagógiai kutatómódszertan II. EA+GY   5 kr   15 ó (8 ó EA + 7 ó GY)   Vizsga

Kvalitatív kutatói módszerek. Interjú: a strukturálatlan interjú; a félig strukturált interjú; a strukturált interjú. Mélyinterjú; narratív interjú; klinikai beszélgetés; exploráció. Forráskutatás. Metafora.

TMXAT11SLE   Adatfeldolgozási technikák, eszközök I. L   5 kr   15   ó
Évközi jegy

Kvantitatív kutatói módszerek, statisztikai ismeretek. Leíró statisztika: gyakoriságok, középérték-mutatók; szóródásmutatók; hipotézis-ellenőrzés. Matematikai statisztikai módszerek, próbák; kapcsolatvizsgálat és csoportelemzés: korreláció-analízis, regresszió-analízis, faktoranalízis, klaszteranalízis. Adatelemzés Excel függvények alkalmazásával. Adatok elemzése SPSS programmal. Diagramkészítés.

TMXAT21SLE   Adatfeldolgozási technikák, eszközök II. L   5 kr   15   ó
Évközi jegy

Kvalitatív kutatói módszerek: dokumentumelemzés, tartalomelemzés. Adatgyűjtés, adatelemzés. Szövegelemzés számítógéppel.

TMXTS11SLE   Kutatások tervezése és szervezése   EA+GY   4 kr   15 ó
(8 ó EA + 7 ó GY)   Évközi jegy

A tantermi kutatói módszerektől a mérési-értékelési rendszerekig. A kutatói folyamat; a pedagógiai kutatói módszerek; a kutatói lépések, a kutatói terv; a probléma meghatározása és a kutatói előzmények feltárása; hipotézisalkotás; minta, mintavétel.

TMXEG11SLE   Egyéni kutatói gyakorlat   L   4 kr   15 ó   Évközi jegy

A gyakorlat a nevelési-oktatási intézmény zajlik, ahol a pedagógiai értékelés mérés elméleti ismereteinek gyakorlatban való alkalmazása történik. A hallgatók egyénileg készítenek kutatást.

TMXCG11SLE Csoportos kutatási gyakorlat L 3 kr 12 ó
Évközi jegy

A gyakorlat a nevelési-oktatási intézmény zajlik, ahol a pedagógiai értékelés mérés elméleti ismereteinek gyakorlatban való alkalmazása történik. A hallgatók csoportban dolgoznak, csapatmunkában készítenek kutatást.

Az ellenőrzés-értékelés problematikája

TMXEP11SLE Az ellenőrzés és értékelés problematikája EA 4 kr 15 ó
Vizsga

Az ellenőrzés-értékelés alapfogalmai; az értékelés funkciói; értékelési filozófiák; az értékelés és a viszonyítás; az értékelés típusai: a diagnosztikus, a formatív és a szummatív értékelés; az ellenőrzés és értékelés módszerei: szóbeli és írásbeli ellenőrzés, tanórák értékelése; pedagógusok értékelési kultúrája; az osztályozás és szöveges értékelés.

TMXMV11SLE Pedagógiai mérések és vizsgarendszerek elemzése EA+GY
4 kr 15 ó (8 ó EA + 7 ó GY) Évközi jegy

Hazai és nemzetközi kitekintés műhelymunkában. Pedagógiai mérések, a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségek. Hazai és nemzetközi mérések (PIRLS, PISA, TIMSS). Vizsgarendszerek. Az érettségi vizsga, vizsgáztatás a szakképzésben, a vizsgáztatás jogi háttere, vizsgáztatás külföldön.

TMXMB11SLE Minőségbiztosítás GY 3 kr 12 ó Évközi jegy

Nemzeti Minőségfejlesztő politika és Minőségfejlesztési program. A minőségfejlesztés jogszabályi kötelezettsége, minőség és személyiség, a teljesítménytől az ideális szintig, a személyes minőség és az intézményi minőség. Minőség és szakmai munka.

Pedagógus a szervezetben

TMXFE11SLE Fejlesztő értékelés GY 4 kr 12 ó Évközi jegy

Bevezetés a differenciálás elméletébe és gyakorlatába. A diagnosztikus értékeléstől a fejlesztő értékelésig. Személyes élmények és tapasztalatok. A fejlesztő értékelés hazai és nemzetközi szakmai megítélése a vonatkozó irodalom tükrében. A fejlesztő értékelés OECD definíciója. A fejlesztő értékelés, mint szemlélet. Metakogníció, Önszabályozó tanulás.

TMXIM11SLE Iskolai mentálhigiéné GY 4 kr 12 ó Évközi jegy

A mentálhigiéné fogalma, helye a tudományok rendszerében, szükségessége, története. Mentálhigiéné módszerei. A prevenció és a promóció fogalma, a két fogalom szemléletbeli különbsége. A lelki egészségvédelem szintjei (primer, szekunder, terciér prevenció). A mentálhigiéné laikus intézményei (támogató hálók, a család, és az önszabályozó csoportok). Mentálhigiéné professzionális intézményei az egészségügyi, szociálpolitikai és oktatási intézmények. A segítők mentálhigiéné szükségletei, a kiégés jelensége (burn out szindróma). Mentálhigiéné problémák, stressz és következményei. Munkahely és mentálhigiéné. A gyermekvédelem problémái és fejlesztésének mentálhigiéné szempontú lehetőségei.

Választható tárgy

TMWEU11SLE EU-s ismeretek GY 5 kr 12 ó Évközi jegy

Az EU alapintézményei: az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Bíróság és a Számvevőszék, funkciójuk, működésük rendje; Az uniós alapjogok: a személyek szabad mozgása, a tőke szabad mozgása, a munkavállalás szabadsága.

TMWFI11SLE Felnőttképzési intézmények GY 5 kr 12 ó Évközi jegy

Felnőttképzést folytató intézmények működését meghatározó tényezők, jogszabályok, a felnőttképzés központi intézményrendszere, regisztráció, engedélyezési eljárás, a felnőttképzők törvényes működésének folyamata.

TMWTP11SLE Tanterv és programfejlesztés GY 5 kr 12 ó Évközi jegy

NAT, kerettanterv, minta-tanterv, a pedagógiai program helyi tantervének elkészítését, módosítását támogató módszertani ismeretek, tantervek adaptációja.

Diplomamunka

TMDME11SLE Diplomamunka I. GY 5 kr 15 ó Aláírás

A diplomamunka elkészítésének tartalmi és formai követelményei. Témaválasztás. A konzulens szerepe, a támogatás módszerei. Szakmai konzultáció az egyetemi belső konzulenssel. Önálló munka.

TMDME21SLE Diplomamunka II. GY 5 kr 15 ó Aláírás

A diplomamunka elkészítésének tartalmi és formai követelményei. Témaválasztás. A konzulens szerepe, a támogatás módszerei. Szakmai konzultáció az egyetemi belső konzulenssel. Önálló munka.

1. sz. melléklet: Mintatanterv

Óbudai Egyetem			TANTERV		Mérési-értékelési feladatokra és pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak Érvényes a 2018-19. tanévtől																				Előkövetelmény
Sorsz.	Kód	Tantárgyak	Össz-óra	Kredit	Félévi óraszám (ea - tgy - lab), számonkérés ill. követelmény módja (v, sz, f), kreditpont																				
					1. félév					2. félév					3. félév					4. félév					
					ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr	ea	tgy	lab	köv	kr	
A) Kötelező ismeretkörök			150	55																					
Közoktatási vezetési ismeretek																									
1.	TMXVS11SLE	Vezetés és szervezefejlesztés	10	5	0	10	0	é	5																
Nevelési-oktatási intézmény mint szervezet																									
2.	TMXKI11SLE	Közigazgatási ismeretek	20	7	20	0	0	v	7																
Az intézmény és környezete																									
3.	TMXIK11SLE	Közoktatási intézmény és környezete	20	6						20	0	0	v	6											
4.	TMXIH11SLE	Oktatási-nevelési intézmény hatékonysága	15	6						0	15	0	é	6											
5.	TMXPS11SLE	Pedagógus az oktatási intézmény szervezetében	15	6	15	0	0	v	6																
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek																									
6.	TMXPP11SLE	Pedagógiai-pszichológiai ismeretek	15	6	15	0	0	v	6																
7.	TMXKM11SLE	Kommunikáció	10	3						0	10	0	é	3											
8.	TMXTG11SLE	Tehetségpogondozás	10	3						0	10	0	é	3											
9.	TMXKK11SLE	Konfliktuskezelés	10	3						0	10	0	é	3											
Speciális módszertani ismeretek																									
10.	TMXIS11SLE	Integráció és szegregáció kérdései	15	6						15	0	0	v	6											
11.	TMXNT11SLE	Speciális nevelési területek	10	4	10	0	0	v	4																9.
B) Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök			168	50																					
A pedagógiai kutatás módszertana																									
12.	TMXKT11SLE	Pedagógiai kutatómódszertan I.	15	5						8	7		v	5											
13.	TMXKT21SLE	Pedagógiai kutatómódszertan II.	15	5						0	0	15	é	5	8	7	0	v	5						
14.	TMXAT11SLE	Adatfeldolgozási technikák, eszközök I.	15	5						0	0	15	é	5	0	0	15	é	5						
15.	TMXAT21SLE	Adatfeldolgozási technikák, eszközök II.	15	5						0	0	15	é	5	0	0	15	é	5						
16.	TMXTS11SLE	Kutatások tervezése és szervezése	15	4						8	7	0	é	4	0	0	15	é	4						
17.	TMXCG11SLE	Csoportos kutatási gyakorlat	12	3						0	0	12	é	3	0	0	15	é	4						
18.	TMXEG11SLE	Egyéni kutatási gyakorlat	15	4						0	0	12	é	3	0	0	15	é	4						
Az ellenőrzés-értékelés problematikája																									
19.	TMXEP11SLE	Az ellenőrzés és értékelés problematikája	15	4						15	0	0	v	4											
20.	TMXMV11SLE	Pedagógiai mérések és vizsgarendszerek elemzése	15	4						8	7	0	é	4	0	12	0	é	3						
21.	TMXMB11SLE	Mínőségbiztosítás	12	3						0	12	0	é	4	0	12	0	é	3						
Pedagógus a szervezetben																									
22.	TMXIM11SLE	Iskolai mentálhigiéniá	12	4						0	12	0	é	4											
23.	TMXFE11SLE	Fejlesztő értékelés	12	4						0	12	0	é	4	0	12	0	é	4						
C) Választható tárgy (a felsőoktatási törvény előírásai szerint egy tantárgy választása kötelező)			12	5						0	12	0	é	5											
24.	TMWEU11SLE	EU-s ismeretek																							
25.	TMWFI11SLE	Felnőttképzési intézmények																							
26.	TMWTP11SLE	Tanterv és programfejlesztés																							
Diplomamunka			30	10																					
27.	TMDME11SLE	Diplomamunka I.	15	5						0	0	15	a	5											
28.	TMDME21SLE	Diplomamunka II.	15	5						0	0	15	a	5	0	0	15	a	5						
Összes tantervi óra:					60	10			35	57			31	26	42			16	38	45					
Félévenkénti óraszám - összesen:			360		70					92					99					99					
Összes kreditpont:			120		28					32					30					30					
Vizsgajegy - összesen:					4					2					2					1					
Évközi jegy - összesen:					1					5					4					5					
Záróvizsga tárgyak:			Kötelező ismeretkörök (összesen 11 tárgy 55 kredit értékben):																						
Diplomamunka védés																									
Komplex szóbeli vizsga a tanterv A) és a B) részéből																									
Záróvizsga eredménye:																									
(Diplomamunka + Diplomamunka védése + Szóbeli-A + Szóbeli-B) / 4																							4		